

Datum

2022-04-25

Vår referens

Birgitta Gisby

Projektledare

briggitta.gisby@malmo.se

Rapport om undersökning av bottenfauna i Malmö 2021 MN-2021-7750

Sammanfattning

Inom ramen för miljöövervakningen har miljöförvaltningen undersökt bottenfaunan i Malmös vattendrag. Bottenfauna, det vill säga de djur som lever på botten, undersöks i syfte att se om det har skett några förändringar i vattenmiljön. Resultaten visar inte på några större skillnader jämfört med undersökningen som genomfördes 2009. Vattendragen är övervägande artfattiga och bedöms ha en betydlig påverkan från näringsämnen (främst kväve och fosfor).

Naturvärdena är mycket höga i Risebergabäcken samt i Oxiediket, beroende på förekomst av rödlistade eller ovanliga arter. Undersökningen är ett led i arbetet med Malmö stads miljöprogram, mål 9: Ökad biologisk mångfald och mål 11: Fler skyddade havsområden i Malmö och hållbar förvaltning av vatten och hav.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden godkänner rapporten.
2. Miljönämnden uppdrar åt miljöförvaltningen att beakta rapporten i sitt arbete med uppföljning av Malmö stads miljöprogram.
3. Miljönämnden översänder rapporten till tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, VA SYD och Länsstyrelsen Skåne för kännedom.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-04-25
- Bilaga 1 Rapport Bottenfauna i Malmöbäckar 2021

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-06-16

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

VA SYD

Länsstyrelsen Skåne

Ärendet

Miljöförvaltningen har undersökt bottenfaunan i Malmös vattendrag. Undersökningen genomfördes i december 2021 på sammanlagt åtta lokaler i Risebergabäcken, Oxiediket, Segeå, Tygelsjöbäcken samt Bunkeflodiket. Lokaler är benämningen för de platser i vattendragen som undersöks.

Med bottenfauna avses de djur som lever på botten i vattendragen. Det handlar främst om mikroskopiska djur, till exempel olika kräftdjur, larver, maskar, snäckor och musslor. Artsammansättningen i bottenfaunan visar hur ekosystemet mår i vattendraget. Till exempel är vissa arter särskilt syrekrävande och hittas därför bara i miljöer där vattnet är tillräckligt rent. Bottenfaunan hjälper även till att bryta ner organiskt material som lägger sig på bottarna och är en viktig föda för till exempel fiskar.

Näringspåverkan

Resultaten från inventeringen visade på lågt eller mycket lågt artantal i lokalerna i Risebergabäcken, Oxiediket, Tygelsjöbäcken och Bunkeflodiket. Påverkan från näringsämnen bedömdes som betydlig i dessa lokaler. I Segeån var resultatet bättre med högre artantal och måttlig påverkan. Resultaten visar på små skillnader i förhållandet till resultaten från 2009. Någon tydlig förbättring kan inte heller konstateras. Orsaken till det kan vara fortsatt påverkan från dagvatten i kombination med näringspåverkan från omgivande landskap.

Ekologisk status och naturvärde

Den ekologiska statusen för bottenfauna är god-hög i Segeå och måttlig i övriga lokaler som undersöktes. Naturvärdena är mycket höga i Risebergabäcken samt i Oxiediket, beroende på förekomst av rödlistade eller ovanliga arter. En rödlistad art påträffades i Risebergabäcken och i Oxiediket (kräftdjuret *Proasellus aquatius*). Arten bedöms vara sårbar i den senaste rödlistan från 2020 och i Sverige finns arten endast i några vattendrag i västra Skåne samt i södra Halland. Vid inventeringen kunde 66 arter identifieras vilket var något färre gentemot undersökningen 2009. Tre ovanliga arter påträffades: Mindre snytesnäcka (*Bithynia leachii*), Blåsnäcka (*Physella* sp) samt Nattslända (*Tinodes pallidulus*). Alla ovanliga arter som hittades samt den rödlistade arten är enligt rapporten ganska tåliga mot näringsbelastning och vissa föroreningar.

Utöver undersökningens resultat innehåller rapporten även förslag på insatser för att förhållandena ska bli bättre för bottenfauna och fisk i vattenmiljön. Förslagen handlar om en minskning av näring och föroreningar i kombination med förbättring av närmiljön.

Barnkonventionen

Beaktande av barnkonventionen är inte aktuellt i detta ärende.

Förslaget har utarbetats av Birgitta Gisby, projektledare.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Sofie Holmkvist
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen